

GROND HUREN VOOR MEST EN MAIS ZONDER EXTRA WERK

Melkveehouder Richard Koot huurt 6,5 hectare land op 25 kilometer van zijn boerderij. Koot kan er mest kwijt en ontvangt snijmais retour zonder dat hij er werk mee heeft. Hij ziet mogelijkheden om de komende jaren meer grond op deze manier te huren.

Tekst & foto's: Berrie Klein Swormink

In de stal zijn drie blauwe melkrobots druk met het melken van fraaie Montbéliarde koeien. 'In 2012 hebben we deze stal op de groei gebouwd', vertelt melkveehouder Richard Koot in het Friese Boornbergum. 'Achteraf bekeken was de timing niet verkeerd. Op 2 juli 2015, de referentiedatum voor fosfaatrechten, hadden we de stal met 230 plaatsen grotendeels gevuld.' Anno 2017 houdt Koot ongeveer 210 koeien en 100 stuks jongvee. Hij beschikt bij zijn boerderij over 65 hectare, overwegend veengrond. 'Daarmee hebben we een intensief bedrijf. Dat is geen doel op zich, maar het gevolg van bedrijfsontwikkeling. Het liefst had ik de groei van de veestapel gepaard laten gaan met een toename van het areaal grond nabij ons bedrijf. Als er in de toekomst kansen ontstaan om nabijgelegen grond voor een redelijke prijs te kopen, zal ik dat niet nalaten.' Melkveehouder Koot heeft enkele collega's in de buurt waar hij een deel van zijn mestoverschot kwijt kan. De rest liet hij de afgelopen

jaren vooral ophalen door Grondverzet- & Transportbedrijf Luimstra uit Surhuizum die de mest plaatste bij bedrijven met mestruimte. Sinds een paar jaar huurt Koot ook extra grond waar hij mest kwijt kan. Extra werk levert hem dat niet op. Hoe dat kan? Melkveehouder Koot huurt via fouragehandelaar Weide Blik in Joure 6,5 hectare grond in Opende (Gr.), ongeveer 25 kilometer van zijn bedrijf verwijderd. Op de grond verbouwt Koot snijmais. Hij heeft met loonwerker Luimstra afspraken over de gewasteelt.

Alle werkzaamheden

In de praktijk voert Luimstra alle werkzaamheden uit. De fouragehandel levert het zaaizaad, de kunstmest en de gewasbeschermingsmiddelen. Het werk van Luimstra bestaat onder meer uit: transport van mest van Koot naar Opende, het uitrijden van de drijfmest, ploegen, zaaiklaar maken, zaaien en kunstmest toedienen, onkruidbestrijding, oogsten van de snijmais, transport van snijmais naar het bedrijf van Koot, inkullen van de snijmais en het zaaien van een groenbemester. 'Het enige wat ik zelf moet doen, is het open leggen van de mestput en het afdekken van de maiskuil', zegt Koot lachend.

Voor het complete dienstenpakket betaalt Koot een vast bedrag per hectare. Hoe veel dat precies is, houden loonwerker en melkveehouder in het midden. 'De hoogte van het bedrag zegt niet zo veel omdat het per situatie verschilt, afhankelijk van bijvoorbeeld de afstand tussen melkveebedrijf en de grond', vertelt Bert Luimstra van loonbedrijf Luimstra. Wat is het voordeel voor melkveehouder Koot ten opzichte reguliere mestafzet? 'Naast een overschot aan mest heb ik een tekort aan ruwvoer. Dat kan ik op deze manier verkleinen. Doordat ik nu mais heb

verbouwd in Opende hoefde dat niet meer op mijn eigen grond. Dat past beter, want mijn percelen zijn minder geschikt voor maisteelt. Mais is voor grond op afstand het meest praktische gewas, omdat je maar één keer in het seizoen te maken hebt met transport van het gewas naar de boerderij', vertelt Koot. 'Ook betekent deze samenwerkingsvorm dat ik meer grond op naam krijg. De grond telt mee voor de gecombineerde opgave. De mate van grondgebondenheid van mijn bedrijf neemt toe.'

Volop overleg

Koot benadrukt dat hij veel invloed

het teeltseizoen houden we het gewas nauwlettend in de gaten. Onder meer om goed te kunnen oordelen over het beste moment van onkruidbestrijding.'

DOOR STOPPENDE MELKVEEHOUDERS GROEIT HET AANBOD TE HUREN GROND

Bij de oogst van het maisgewas laadt de loonwerker nabij het perceel het geogste product over in vrachtwagens met walking floors en containerauto's.

melkveehouder overweegt om de komende jaren een groter grondareaal te huren. 'Een beperkende factor is mijn opslagcapaciteit voor snijmais. Die hoop ik komend jaar te vergroten.' Loonwerker Luimstra verwacht dat samenwerkingsvormen zoals hij heeft met melkveehouder Koot de komende jaren zullen toenemen. 'We hebben te maken met een groeiend aanbod grond, vooral van gestopte melkveehouders. Melkveehouders die extra grond willen huren kunnen zich bij ons melden.' In theorie kan Koot tot ongeveer 15 hectare grondhuur gaan. De hoeveelheid snijmais die hem dat oplevert is dan nog goed in het rantsoen

Richard Koot: 'Het enige wat ik zelf doe is het open leggen van de mestput en het afdekken van de maiskuil.'

De veestapel van Koot krijgt de snijmais van de 6,5 hectare over het jaar verdeeld in het rantsoen bijgevoerd.

heeft op de maisteelt in Opende. 'Denk bijvoorbeeld aan meepraten over de keuze van het maisras.' Ook het oogstmoment bepaalt de loonwerker in overleg met Koot. 'De wensen over het gewenste oogstmoment verschillen per veehouder', weet Luimstra. 'De een wil oogsten als de mais deegrijp is, terwijl een ander het liefst wacht tot het gewas een drogestof percentage van 40 procent heeft.' Tijdens het groeiseizoen rijdt melkveehouder Koot een keer of vier naar Opende om te kijken hoe zijn mais er bij staat. Na opkomst, als het gewas zich sluit, en een paar keer als het oogstmoment nadert.' Luimstra werpt vaker een blik op het perceel. 'Voor ons ligt het naast de deur. Zeker de eerste maanden van

Luimstra: 'Dat is voordeliger dan met trekkers en silagewagens de afstand te overbruggen.'

Financieel voordeliger

Op basis van zijn ervaringen concludeert melkveehouder Koot dat grondhuur voor mestafzet en maisteelt, in combinatie met uitbesteding van al het werk, voor hem financieel voordeliger is dan reguliere mestafzet. 'Maar dat is geen vaststaand gegeven. Met deze samenwerking verdwijnt het prijsrisico van reguliere mestafzet. Daar komt echter een teeltrisico voor terug. Ik weet van tevoren niet hoeveel tonnen snijmais ik in het najaar zal ontvangen.' Op de 6,5 hectare gehuurde grond kon Koot dit jaar ongeveer 15 procent van zijn mestoverschot kwijt. De

van de melkkoeien te passen. En hij voldoet nog aan de 80 procent graslandnorm om in aanmerking te komen voor derogatie.

Geen vast personeel

'Grond huren zonder dat het me extra werk oplevert, maakt deze constructie voor mij interessant. Het past ook bij mijn bedrijfsstrategie om zonder vast personeel te werken. Diverse werkzaamheden besteed ik uit. Onder meer het voeren van de koeien, de voederwinning en het grootste deel van het uitrijden van de mest. Daardoor lukt het om het werk op dit bedrijf rond te zetten met twee volwaardige arbeidskrachten. Naast mezelf werken mijn vriendin en mijn vader in deeltijd mee.'